

Helga Pedersen: På mit partis vegne kan jeg tiltræde den foreslåede udvidelse af klagerettens kompetence, både for så vidt angår den nye personkreds, der efter ombudsmandens henstilling inddrages under klagerettens kontrol, og for så vidt angår bortfaldet af betingelsen om, at det påklagede forhold skulle vedrøre begivenheder, der er foregået i et retsmøde.

Den øvrige del af lovforslaget skyldes jo navnlig ønsket om at indpasse bestemmelserne fra dommerfuldmægtigloven af 1930 og fra den nye tjenestemandsløve i den gældende retsplejelov.

Mit parti vil gerne medvirke til denne sanering af retsplejeloven, men jeg forbeholder mig i udvalget at komme lidt nærmere ind på forskellige spørgsmål, navnlig om nødvendigheden af at ændre bestemmelserne vedrørende Københavns byret.

Vi ved jo alle, at når der nu skal ændres en række paragraffer i retsplejeloven, dukker spørgsmålet om en ny bekendtgørelse af denne omfattende lov op, og den højtærede justitsminister har da også i lovforslagets § 3 foreslået en bemyndigelsesbestemmelse herom. Spørgsmålet er så, om der ikke var andre ændringer, der kunne være rimelige, måske endda mere påkrævede end alle disse formelle ændringer. Jeg ved ikke, hvilke ønskelige ændringer i retsplejeloven der for tiden måtte være noteret i justitsministeriet — jeg er sikker på, at der nok er en række — men jeg vil gerne nævne nogle få problemer fra det praktiske retsliv for at høre, om ministeren mener, at der er nogen mulighed for, at de kan tages med, nu da vi alligevel skal drøfte alle disse ændringer.

Den første og vigtigste bestemmelse, som jeg vil nævne for den højtærede minister, er bestemmelsen i retsplejelovens § 744 om, at under visse betingelser kan en sigtet, om hvis tilregnelighed der kan være tvivl, efter indhentet lægeerklæring indlægges til observation på et sindssygehospital. I praksis, i hvert fald i København, foregår imidlertid næsten alle mentalun-

dersøgelser på justitsministeriets klinik, den psykiatriske klinik ved domhuset. Om der er lovhjemmel for disse psykiatriske undersøgelser, er dog noget tvivlsomt; der er vel i virkeligheden alene en mangeårig, omend ganske fast domspraksis for, at personer kan indlægges eller rettere tvinges til at gå til sådanne undersøgelser. Der har været nedsat en kommission til at undersøge spørgsmålet, og den har formuleret et ændringsforslag til retsplejelovens § 744. Hvis man kunne tage dette med ved denne lejlighed, tror jeg, man i det praktiske retsliv ville være meget glad derfor.

Jeg nævner dernæst en bestemmelse, som jeg i min virksomhed er stødt på nogle gange. Det er retsplejelovens § 1003. Den går ud på, at i tilfælde, hvor anke i en straffesag alene er rejst af anklagemyndigheden og anken så bliver afvist eller forkastet, kan den overordnede ret gøre forandringer i den bestemmelse, der ved underrettsdommen måtte være truffet om varetægtsfængslets betydning for straffens afkortning. Der findes ikke nogen bestemmelse om, hvordan man skal forholde sig i tilfælde, hvor det er en domfældt, der har anket sagen og så efter nogle måneders forløb frafaldet sin anke, alt imedens han har siddet i varetægtsfængsel hele tiden. Spørgsmålet bliver da, om man har krav på afkortning. Jeg tror, det ville være rimeligt at se også på dette spørgsmål.

Der er endnu et spørgsmål, som jeg synes bør tages op til overvejelse nu. Det er bestemmelsen i retsplejelovens § 97 og § 98 c om vederlaget til nævninger og domsmænd. Det er en årrække siden, at det blev fastsat til 16 kr., og jeg ved fra mange samtaler med domsmænd og nævninger, at man finder, at dette vederlag nu er meget lavt. Man kan heller ikke se bort fra, at det kan have en vis betydning for udvælgelsen, for selv om disse hverv er borgerlige ombud og man har pligt til at møde, kan fritagelsesgrundene måske ligesom komme lidt stærkere frem, når det drejer sig om personer, som vil miste en dagløn af meget